

Ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία ἐστογάσθησαν ὁρθῶς ἀποστείλασαι πρὸς τὸν Ἰησοῦν περὶ τοῦ ἀσθενοῦς ἀδελφοῦ των, καὶ ἐξίσου ὁρθῶς πράττομεν ἡμεῖς δεόμενοι ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν καὶ ὑπὲρ ἄλλων ἐν θλίψει εὐρισκομένων· ἐὰν δὲ πάρυτα δὲν χαρίζῃ τὰ αἰτήματά ἡμῶν ἢ δὲν προστρέχῃ εἰς ἀντίληψιν, ἃς μὴ συμπερινύωμεν ὅτι μάταιον εἶναι τὸ προσεύχεσθαι. Ἀρνούμενος τὰ ἰδιαίτερα ἡμῶν αἰτήματα, ἐνδεχόμενον νὰ σκοπεύῃ, καθὼς εἰς τὴν περίστασιν τῆς Μάρθας καὶ Μαρίας καὶ χιλίων ἄλλων, νὰ πράξῃ πολὺ μᾶλλον παρ' ὅσον ἡμεῖς αἰτούμεν ἢ διανοούμεθα. Ἐὰν εἰσηκούετο ἡ προσευχὴ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ὅτε εἶπε, « Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης· καὶ εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο, » δὲν ἤθελε κατασταθῇ ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, οὔτε ἤθελεν ἰδεῖ τὸν οὐρανὸν πλήρη ψυχῶν λελυτρωμένων διὰ τοῦ αἵματός του. Ὁ Πατὴρ δὲν ἔσωσε μὲν αὐτὸν ἐκ τῆς ὥρας ἐκείνης, ἣν ἐφοβεῖτο, ἀλλὰ τὸν ἐχάρισεν ἀγαθὸν ἀπείρως μεγαλύτερον, τούτέστι τὸ νὰ σώσῃ ὅλας τὰς ἀπειραρίθμους μυριάδας τῶν ὅσοι θέλουσι ποτε πιστεύσιν εἰς αὐτόν.

Ὁ Ἰησοῦς δὲν ὑπῆγε νὰ ἀνεγείρῃ τὸν Λάζαρον ἀπὸ τὴν κοίτην τῆς ἀσθενείας, ὡς ἐπόθουν καὶ ἠλπίζον αἱ ἀδελφαὶ του, ἀλλ' ἐπραξέ τι μεγαλύτερον, πορευθεὶς νὰ ἀνεγείρῃ αὐτὸν ἐκ τοῦ ἐν τῷ τάφῳ νεκροκραυβάτου. Κάνει δὲν πρέπει ποτὲ νὰ λέγῃ ἢ νὰ στοχάζηται ὅτι τὸ προσεύχεσθαι εἶναι ἀνωφελές, ἐπεὶδὴ δὲν εἰσκαύεται ἀμέσως ἡ προσευχή του· διότι εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν βλέπομεν ὅτι οἱ παρὰ τοῦ Ἰησοῦ ἀγαπώμενοι δὲν ἔλαβον εὐθὺς τὸ ζητούμενον, καὶ ὅτι ὁ ἀγαπητὸς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τρεῖς αἰτήσεις δὲν ἔλαβεν ἀγαθὸν τι. Εἰς ἀμφοτέρας ὁμοῦ τὰς περιστάσεις ἐδωρήθη ἀγαθὸν μεγαλύτερον τοῦ αἰτηθέντος.

Ἡ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΑ τῶν Παρισίων, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ διατηρῇ τὰς ὁδοὺς ἐλευθέρας καὶ ἀσφαλεῖς, δὲν συγγωρεῖ ἐν αὐταῖς ἐμπόδιόν τι, διατάττει τὴν καθαίρειν οἰκῶν οἷτινες ἐπαπειλοῦσι πτώσιν, ἀπαγορεύει πᾶσαν οἰκοδομήν, ἥτις ἤθελε σμικρύνει τὸ διάστημα ἢ διακόψῃ τὸ φῶς, ἐπαγρυπνεῖ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐπιβάλλει αὐστηρὰς συμφωνίας εἰς τοὺς μεταπράτας.

Πρὸς καθαρισμὸν τῶν ὁδῶν, ὑποχρεώνει πάντα κάτοικον νὰ σαρῶνῃ τὸ ἐμπροσθεν τῆς κατοικίας αὐτοῦ μέρος· ἐνασφολεῖ 500 ἐργάτας νὰ σαρῶνσι καθ' ἐκάστην πρωΐαν τὰς προκυμαίας, τὰς γεφύρας, τὰς δημοσίους πλατείας, τὰ διασταυρώματα, καὶ τὰς αὐλάκας τῶν ὁδῶν, ἡ ἐπιφάνεια τῶν ὁποίων ὑπολογίζεται ὡς 730,000 μέτρων· πληρῶνει 500,000 φράγκα κατ' ἔτος εἰς τινὰ ἐργολάβον διὰ ν' ἀφαιρῇ τὰς ἀκαθαρσίας τῆς πόλεως· φροντίζει ν' ἀφαιρῇται ὁ πάγος τὸν χειμῶνα, καὶ διατηρεῖ πάντοτε εἰς καθαριότητα καὶ εἰς ἀκώλυτον ῥοήν τὰς 120,000 μέτρων (τριάκοντα λεύγας) τὰς ἀνεωγμένας ὑπὸ τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων.

Πρὸς φωτισμὸν τῶν ὁδῶν κάμνει νὰ ἀνάπτωνται εἰς αὐτάς καθ' ἐκάστην νύκτα χιλιάδες τινὲς λύχνων, καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην ἀντικαθιστᾷ σχεδὸν πανταχοῦ ἀντὶ ἐλαίου τὸ φωτιστικὸν ἄεριον, τὸ ὁποῖον περνᾷ ἀκωλύτως ἀπὸ συνοικίας εἰς συνοικίαν, καὶ ἐξ ὁδοῦ εἰς ὁδὸν, ἀναδίδον τὴν φλόγα του εἰς 5000 χωριστὰ μέρη.

Πρὸς καθαρισμὸν τῶν ὁδῶν ἐν διαστήματι τοῦ θέρους, ὑποχρεώνει τοὺς κατοίκους νὰ θαντίζωσι, δις τῆς ἡμέρας ἐν καιρῷ τοῦ καύσωνος, τὸ πρὸ τῶν οἰκῶν αὐτῶν λιθόστρωτον ἑδάφος, καὶ πληρῶνει ἐργολάβον τινὰ ἐπιφορτισμένον νὰ διαχύνη εἰς πᾶν σημαντικὸν μέρος, τὸ μᾶλλον ἐκτεθειμένον εἰς τὴν ἡλιακὴν θερμότητα, τεγγητὴν δρόσον, ἥτις στερεώνει τὸ πάτημα τῶν ἵππων, καὶ κατακαθίζει τὸν ἐπιπλατῆ κοριοτρόν.

Η ΓΕΝΟΥΑ.

Πόλις καὶ Λιμὴν τῆς Γενούας.

Ἡ ΓΕΝΟΒΑ, ἡ Γένουα, ἡ Μεγαλοπρεπής, ὡς ἐκαλεῖτο εἰς τοὺς χρόνους τῆς εὐκλείας τῆς, εἶναι πόλις κυρίως ἐμπορικῇ. Ἡ περίχωρος, πετρώδης ὡς ἐπιτοπλεῖστον, οὔτε φυτικὴν οὔτε ζωικὴν τροφὴν παράγει ἱκανὴν πρὸς διατήρησιν τῶν ἐγκατοίκων. Ὅθεν, ἂν οἱ ἀρχαῖοι Γενουήνσιοι περιωρίζοντο ἀπλῶς εἰς τὴν γεωπονίαν, ἠέλομεν βλέπει τὴν σήμερον, ἀντὶ μεγαλοπόλεως μετὰ λαμπρῶν οἰκοδομῶν καὶ πλουσίαν ἐμπορίων, τὰς εὐτελεῖς μόνον καλύβας ὀλίγων τινῶν ἀγροίκων γεωργῶν καὶ πτωχῶν ἀλιέων. Κατ' εὐτυχίαν, ἀπ' ἀρχῆς οἱ Γενουήνσιοι διεύθυναν τοὺς ἀγῶνάς των ὡς ἡ φύσις αὐτῇ τῶν πραγμάτων καθωδήγει, καὶ πρῶίμα ἡξιώθησαν μεγίστης ὑπολήψεως ὡς χειροτέχναι καὶ ἐμποροὶ. Ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν γῆς δὲν ἐπορίζοντο ἀρκούντως τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα, ἀλλ' ἀπελάμβανον καὶ ταῦτα, καὶ περιπλέον τὰ εἰς τροφὴν ἀπαιτούμενα, ἐκ τῆς ἀνταλλαγῆς καὶ δόσοληψίας τῆς ἐνεργουμένης πρὸς ὅλας τὰς ἐπὶ τῆς Μεσογείου εὐφόρους χώρας, καὶ ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν μεταχειρίζοντο τὰ κεφάλαιά των εἰς πᾶσαν πολιτείαν τῆς Εὐρώπης πρὸ τῆς συστάσεως χρηματιστικῶν τραπεζῶν. Τὰ προϊόντα τῆς δυτικῆς καὶ ἀρκτῶς Εὐρώπης, καὶ τῆς Ἰσπανίας, Ἀφρικῆς, Σικελίας, καὶ τῆς Ἀνατολῆς, κατ' ἑνὸς εἰς τὸ ἐμπορικὸν τοῦτο κέντρον, καὶ ἡ μεταφορὰ καὶ διανομὴ αὐτῶν ἐπορμήθεον ἔργον εἰς τοὺς Γενουηνσίους, ὡς ἰδιοκτῆτας πλοίων, ὑποδοχεῖς πραγματειῶν, μεσίτας, καὶ ἐμπόρους. Κατὰ τὸν χαρακτῆρα οἱ Γενουήνσιοι ὁμοιάζον τοὺς Ὀλλανδοὺς, τῶν ὁποίων ὁ ἐθνικὸς χαρακτὴρ ἐπορμήθη κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῶν φυσικῶν χαρακτήρων τοῦ τόπου των· πάντοτε διεκρίνοντο, ὡς καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη, διὰ σωφροσύνης, φιλοπονίας, λιτότητας, καὶ φειδῶ, — ποκότητος ἐμπνεύσας πεποιθήσιν εἰς τὰς ἐμπορικὰς πράξεις.

Κεῖται δ' ἡ Γένουα ἐντὸς μυχοῦ ἐν εὐρυχώρῳ κόλπῳ, ὅστις ἐκτείνεται μνηοειδῶς ἐκ τῶν παραλίων τῆς Γαλλίας μέχρι τῶν τῆς Τοσκάνας. Ταῦτα ἦσαν τὰ παράλια τῆς ἀρχαίας δημοκρατίας. Ὁ λιμὴν ἔχει τὸ αὐτὸ σχῆμα, καὶ εἶναι περίπου ἢ ἡμισυ μίλιον κατὰ τὸ μῆκος· προφυλάττουσι δὲ τὴν εἰσόδον αὐτοῦ δύο προκυμαῖαι, ἡμισυ μόνον μίλιον ἀλλήλων ἀπέχουσαι κατὰ τὸ στενωτέρον μέρος. Ἡ ἐκ τῆς θαλάσσης θεωρία τῆς πόλεως εἶναι τῶντι μεγάλῳπρεπῆς. Διάφοροι λόφοι ἀνυψοῦνται ἐκ τοῦ λιμένος, σχηματίζοντες ἡμικύκλιον, ἐπὶ τῆς κατωφερείας τοῦ ὁποῦ ἡ πόλις ἐν μέρει εἶναι ὀχυροποιημένη· σειρὰ δὲ περικαλλῶν οἰκοδομῶν δύο μίλια ἐκτεταμένη, ὡσεὶ πτέρυγες, καλύπτει στεγνὴν τινα λωρίδα γῆς μεταξὺ τῆς θαλάσσης καὶ τῶν γειτονικῶν ὑψωμάτων. Μαρμάρινα παλάτια ὑπὸ κήπων περικυκλωμένα, μετὰ ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων, ἀνυψοῦνται τὸ ἐν ὑπὲρ τοῦ ἄλλου ἐπὶ τῶν ἀποτόμων πλευρῶν τῶν ὀπισθεν λόφων· εἰς δὲ τὰς κορυφὰς τούτων φαίνονται, ὡς κορωνίς, προμαχῶνες, φρούρια, καὶ κανονοστάσια, διπλὴν γραμμὴν ὀχυρωμάτων ἀποτελοῦντα, ἥτις ὑπερασπίζει τὴν πόλιν κατὰ τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς.—τὸ μῆκος τῆς

ἐξωτέρας γραμμῆς ὑπερβαίνει τὰ ὀκτὼ μίλια. Ἐπέκεινα τῶν λόφων τούτων εἶναι τὰ ὑψηλότερα Ἀπέννινα. Αἱ ὁδοὶ τῆς Γενούας ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἶναι στεναὶ, σκοτειναὶ, ἀπότομοι, καὶ λοχαί, κατασκευασθεῖσαι, ὡς αἱ τῆς Βενετίας, μόνον διὰ πεζοὺς διαβάτας, καὶ ὁμοιάζουσαι πολὺ μᾶλλον τὰς τῶν Τουρκικῶν πόλεων παρὰ τὰς τῶν Εὐρωπαϊκῶν. Ἡ ὁδὸς Βάβη καὶ ἡ Καινὴ ὁδὸς εἶναι εὐρύχωροι, ἐκατέρωθεν ἔχουσαι τὰ μαρμάρινα παλάτια τῶν Γενουηνσίων εὐπατριδῶν, ἐξ ὧν τινὰ περιέχουσι συλλογὰς ζωγραφιῶν, ἄλλως τε λαμπρὰ ὄντα καὶ διὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν καὶ διὰ τὰ ἐσωτερικὰ των κοσμήματα. Πολλὰ τῶν ἐκκλησιῶν εἶναι ὠραῖαι, καὶ τὸ ἀρχαῖον παλάτιον τῶν Δουκῶν μετὰ διαφορῶν ἄλλων οἰκοδομῶν εἶναι ἀντικείμενα πολλοῦ λόγου ἄξια.

Ἡ Γένουα καὶ ἡ περίχωρος, ἥτις διαιρεῖται εἰς ἑπτὰ ἐπαρχίας, εἶναι τὴν σήμερον Δουκάτον συνιστῶν μέρος τοῦ βασιλείου τῆς Σαρδινίας. Ἡ ἐπαρχία τῆς Γενούας περιέχει 208,000 κατοίκων. Ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως εἶναι 94,000, ὁ δὲ τῶν προαστείων 20,000. Διάφοροι μικραὶ παραθαλάσσιαι πόλεις εὐρίσκονται εἰς τὴν ἐπαρχίαν. Τὸ Δουκάτον ἔχει ἰδιά του καταστήματα—ἀνώτατον δικαστήριον, καὶ πανεπιστήμιον,—καὶ Γενουήνσιοι κατέχουσι τὰς πολιτικὰς θέσεις. Ἡ φρουρὰ διατηρεῖται εἰς ἐντελῇ πειθαρχίαν, καὶ ἡ εὐνοία τῶν κατοίκων ζητεῖται ἐπιμελέστατα. Τὸ ἐλευθέριον δὲ τοῦτο πνεῦμα τῆς κυβερνήσεως εἶναι τὰ μέγιστα ἐπαινετὸν, καὶ ἴσως ἀναγκαῖον, καθότι ἡ Γένουα πλεῖστον χρόνον ἀπῆλauen ἀνεξάρτητον ὑπαρξίν, καὶ πολλὰ ἀρχαῖα προλήψεις ὑπάρχουν ἔτι μεταξὺ τῶν Γενουηνσίων καὶ τῶν Πεδεμοντίνων, αἵτινες μάλιστα, ὡς ἐκ τῆς βιαίας ἐνώσεως αὐτῶν διὰ τῆς ἐν Βιέννῃ Συνθήκης τοῦ 1815, ἐπὶ μᾶλλον ἰσχυροποιήθησαν.

Ἡ παρακμὴ τοῦ ἐμπορίου τῆς Γενούας πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς ἐσωτερικὰς στάσεις καὶ εἰς ξένας ἀρπαγὰς, ὡς καὶ εἰς τὰς μεταβολὰς ἐκείνας, αἵτινες συμβαίνουσι κατὰ τὴν φυσικὴν φορὰν τῶν πραγμάτων· ἀλλ' εἶναι ἀκόμη ἀρκετὰ ἐκτεταμένον, καὶ δὲν ἔπαυσε προοδεῖν ἀπὸ τῆς εἰρήνης. Τὰ πλοῖα τῶν ἐμπορεῦνται εἰς τὴν Ἀνατολὴν, τὸν Εὐξείνῳ Πόντον, τὴν Βαλτικὴν Θάλασσαν, τὴν Ἀμερικὴν, καὶ τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας· ἐπισκέπτονται δὲ καὶ τὰ παράλια τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ. Τὸ 1832 ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων ὅσα ἐμβῆκαν εἰς τὸν λιμένα ἦτο 2857, ἐξ ὧν 2283 ἔπλεον ὑπὸ τὴν Σαρδινικὴν σημαίαν, καὶ ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου ἀριθμοῦ 427 ἦσαν ἐκ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, καὶ 641 ἀπ' ἐξωθεν τοῦ Ἡρακλείου Πορθμοῦ, περιλαμβάοντα 47 ἐξ Ἀμερικῆς. Διὰ τοῦ λιμένος τῆς Γενούας ἐξάγονται τὰ προϊόντα ἐκτεταμένης καὶ καρποφόρου περιοχῆς, συνιστάμενα εἰς ὀρύζιον, ὀπώρας, ἔλαιον, μετάξιον, καὶ κάνναβιν· προσέτι τὰ χειροτέχνηματα τῆς πόλεως αὐτῆς,—μεταξωτὰ, δαμασκηνὰ, βελουδῶν, ἐλαφρὰ μάλλινα, βαμβακερὰ, καὶ χαρτίον. Τὰ ἐμπορεύματα, τὰ μὴ δι' ἐσωτερικὴν ἀνάλωσιν, ἀποδιβάζονται καὶ ἀποταμειεύονται εἰς τὸν ἀτελῆ

λιμένα Porto Franco, και πάλιν ἐξάγονται χωρὶς νὰ πληρόνῃσι δασμὸν. Τὰ εἰσαγόμενα συμποσύνται εἰς 300,000,000 γροσίων, τὰ δ' ἐξαγόμενα εἰς 200,000,000.

Πλατυέραν περιγραφὴν τῆς Γενούας κατεχωρήσαμεν εἰς τὸν Τέταρτον Τόμον τῆς Αποθήκης, Σελίδι 146, ὅπου ἐλλαγήσαμεν συντόμως καὶ περὶ τῆς ἱστορίας αὐτῆς.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΠΡΟΣ ΝΕΟΝ ΑΝΔΡΟΥΝΟΝ.

ΜΕΤΑ σταθεράν ἀμοιβαίαν ἀγάπην ἱκανῶν ἐτῶν, ἔμελλον ἤδη νὰ ἐνωθῶσι διὰ τοῦ τρυφερωτάτου δεσμοῦ νέος τις, φρόνιμος καὶ θεοσεβής, καὶ νεᾶνις ἐρασμία καὶ ἐνάρετος. Διὰ τῆς ἐπιμελείας καὶ οἰκονομίας τοῦ ὁ νέος, ὅστις πρὸ χρόνων ἐπεστάτει τὰς υποθέσεις ἐργαστηρίου τινός, ἠδυνήθη τόσα νὰ φυλάξῃ, ὥστε νὰ κάμῃ μικράν τινα ἀρχὴν τοῦ πραγματευέσθαι διὰ ἰδίου αὐτοῦ λογαριασμόν. Κατὰ τὴν φρόνιμον δὲ συμβουλὴν τῶν συγγενῶν καὶ φίλων του, ἐνοικίασε μικρόν τι ἐργαστήριον, ἀλλ' εἰς ἐπωφελῇ θέσιν, καὶ ἠγόρασε μικράν τινα ποσότητα καλῶν εἰδῶν, ἐλπίζων ὅτι ἤθελε δυνηθῇ, προσωπικῶς καθ' ὅλα ἐπιστατῶν, εἰς μικρὰ κέρδη εὐχαριστούμενος, καὶ ταχέως γυρίζων τὰ ὀλίγα του χρήματα, νὰ κερδαίνῃ τὰ πρὸς ζῶν, καὶ ν' ἀποφύγῃ τὰς περιπλοκάς καὶ τὰς στενοχωρίας, αἵτινες τοσάκις προσθάνουσι τοὺς νέους πραγματευτάς, ὅσοι ἀνοήτως ζητοῦν νὰ κάμωσιν εὐθὺς εὐθὺς μεγάλην ἐπιδείξειν. Ἡ μετριοφροσύνη καὶ ὁ συνετὸς τρόπος, καθ' ὃν ἐμελέτα ὁ νέος νὰ κάμῃ ἐναρξιν τῆς ἀνεξαρτήτου ζωῆς του, ἐνεκρίθησαν ὀλοτελῶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς μελλονύμφου. ὅστις, μετρήσας εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τὰ ὀλίγα χρήματα, ὅσα ἡ κόρη ἐκ τοῦ ἔργου τῆς εἶχε κερδήσειν εἰς διάστημα πολλῶν ἐτῶν μετὰ τόκου ἐπ' αὐτῶν, προσέθηκε ἰδίον του δῶρον γρόσια . . .

Ἀπέτεινεν ἀκολούθως ὁ πατὴρ λόγον πρὸς τὸ μέλλον ἀνδρόγυνον, ὡς ἐπομένως.—Φίλτατα τέκνα, θέλω σὰς δώσει κανόνα τινὰ ὡς ὁδηγόν σας διὰ τοῦ βίου,—Ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνὰ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφημα, εἴτις ἀρετὴ καὶ εἴτις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε.

Τέκνα μου, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ εἰλικρίνεια ἄς ᾔναι ἡ βᾶσις ὅλης τῆς συναναστροφῆς σας, καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους καὶ τῆς πρὸς τὴν κοινωνίαν ἐν γένει· ποτὲ νὰ μὴ προσποιῆσθε, ποτὲ νὰ μὴ καταντήσητε εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ ὑποκρύπτειν· ὅλα τὰ λόγια καὶ τὰ ἔργα σας νὰ ᾔναι σαφῆ καὶ καθαρὰ ὡς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ὁ λόγος τῆς ἀληθείας, αἱ θεόπνευστοι Γραφαί, ἄς ᾔναι τὸ κριτήριον καὶ τὸ διευθυντήριον τῆς διαγωγῆς σας· ἅπαντες οἱ σχέσιν τινὰ πρὸς ὑμᾶς ἔχοντες, ἄς ᾔναι τόσον σταθερῶς πεπεισμένοι περὶ τῆς καθ' ὅλα φιλαληθείας σας, ὥστε νὰ μὴ χρειάζωνται κάμμιαν ἐπιβεβαίωσιν τῶν ὅσα ἀπλῶς λέγετε. Τότε δὲ, ἀλλ'

ὄχι πρὶν τότε, ἐμπορεῖτε μὲ δικαίωμα ἀναμφισβήτητον ν' ἀπαιτῆτε φιλαληθείαν καὶ παρὰ τῶν ἄλλων, καὶ τότε μόνον ἐμπορεῖτε νὰ ἐλπίζετε ὅτι καὶ οἱ περὶ ὑμᾶς θέλουν λάβειν ὀρθὰς ἐντυπώσεις περὶ τῆς ἀξιολογότητος τῆς ἀληθείας. Ὅποιαδήποτε διδασκαλία καὶ ἂν μεταδίδηται εἰς τέκνα καὶ δούλους ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ λαλεῖν τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ ψευδολογεῖν, πῶς εἶναι δυνατόν εἴτε παῖς εἴτε θεράπων νὰ φοβῆται τὰ ψεύδη, ἐὰν οἱ αὐτὸν διδάξαντες γονεῖς ἢ δεσπόται ἀδιστάκτως ψευδολογῶσιν ἢ ὅπωςδήποτε παραμορφώσιν τὴν ἀλήθειαν πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν των;

Ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια. Τοῦτο πρέπει πάντοτε νὰ ἔχητε κατὰ νοῦν, ὥστε νὰ σὰς προφυλάττῃ ἀπὸ τὴν αἰσχροῦ ἀτιμίαν καὶ ἀδικίαν, τὴν κοινοτάτην σήμερον,—ἀπὸ τὴν συνήθειαν τοῦ ἀναδέχεσθαι βάρη, ἀνώτερα τῆς δυνάμεώς σας,—τοῦ ὑπόσχεσθαι ὅσα δὲν δύνασθε νὰ ἐκπληρώσητε,—τοῦ κάμνειν ἐπιδείξεις, τὰς ὁποίας δὲν ἐγγυᾶται ἡ ἀληθινὴ σας καταστάσις,—καὶ τοῦ ἐμβαίνειν εἰς δαπάνας, τὰς ὁποίας ἐπὶ τέλους ἄλλοι ἀνάγκη πᾶσα νὰ ὑποφέρωσιν. Εἴσθε δίκαιοι καὶ τίμιοι πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς· αἱ ἀπολαύσεις τῆς μιᾶς ἡμέρας μὴ σὰς ἀποστερῶσι τῶν ἀναπαύσεων τῆς ἄλλης. Προνοεῖτε καὶ προβλέπετε τὸ μέλλον, καὶ ἄς ᾔναι πάντοτε καὶ καθ' ὅλα ἀνάλογον τὸ ἔξοδόν σας· ὄχι ἀσυνετούς εἰς τὰ φερέματα, καὶ στερούμενοι τῶν ἀναγκαίων τροφῶν· ὄχι κατοικοῦντες εἰς πολυδάπανον οἶκον, καὶ μὴ ἐξαρκούμενοι εἰς ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων σας. Εἴσθε δίκαιοι καὶ τίμιοι πρὸς τοὺς δανειστάς σας, καὶ ποτὲ μὴ νομίζετε ὅτι ἔχετε τὸ ἐλεύθερον νὰ δαπανᾶτε τὸ ἰδικόν των. Ἐμπορεῖ νὰ γένῃ κλοπὴ ἀναιδεστέρα τῆς τῶν ἀσυνειδήτων ἐκείνων ἐμπόρων, οἵτινες πολυτελῶς ζῶντες ἐπὶ καιρὸν ἀπὸ ξένα κεφάλαια, οἰκούς ἀνεγείροντες, καὶ ἄργυρον καὶ χρυσὸν καὶ λίθους πολυτελεῖς προμηθεύμενοι, χρεωκοποῦσιν ἐπὶ τέλους, πολλάκις καὶ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τὸν ὀβολόν κατατρώγοντες; Εἴσθε δίκαιοι καὶ τίμιοι πρὸς τοὺς ὅπωςδήποτε ἐνασχολουμένους εἰς ὑπηρεσίαν σας· δίδετε εἰς αὐτοὺς τὸ δίκαιον, καὶ πληρόνετε αὐτὸ ἐν καιρῷ. «Ὁὐ μὴ κοιμηθήσεται,» εἶπεν ὁ Μωϋσῆς πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας, «ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ σου παρὰ σοὶ ἕως πρωῆς.» Εἴσθε δίκαιοι καὶ τίμιοι πρὸς τὴν μέλλουσαν οἰκογένειάν σας, καὶ μὴ δαπανᾶτε εἰς ἐξωτερικὴν ἐπιδείξειν τὰ χρήματα, ὅσα πρέπει ν' ἀφιερωθῶσιν εἰς τὰς πολυειδεῖς χρεῖας τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων σας. Εἴσθε δίκαιοι καὶ τίμιοι πρὸς τὰ τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς θρησκείας, ὄχι εἰς τὴν ὑμετέραν μόνον εὐζωίαν περιοριζόμενοι, ἀλλὰ προσπαθοῦντες μετὰ ἰσου ζήλου νὰ ἐκπληρόνητε καὶ τὸ πρὸς τὸν πλησίον χρέος σας, γενναίως συνεισφέρον-